

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høringssvar - Forslag til endringer i politiregisterforskriften og kommunikasjonskontrollforskriften

Dato

14.02.2024

Vår ref.

2023/16547

Deres ref.

Saksbehandler

Karianne Midtbø-Nilsen
rådgiver

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.

961181399

Arkivverket viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 16.11.2023 om forslag til endringer i politiregisterforskriften og kommunikasjonskontrollforskriften. Arkivverket står oppført som høringsinstans.

Vi vil i det følgende komme med noen merknader knyttet til forslaget om sletting av opplysninger i reaksjonsregisteret etter frifinnelse i gjenåpnet straffesak (høringsnotatet punkt 2) og om formen for sletting av opplysninger registrert av PST i forbindelse med forebyggende virksomhet utenfor forebyggende sak (høringsnotatet punkt 4).

Om sletting av opplysninger i reaksjonsregisteret etter frifinnelse i gjenåpnet straffesak

Våre hovedsynspunkter er:

1. Opplysninger om at noen er frifunnet etter gjenåpnet straffesak har verdi for ettertiden.
2. Det har en egenverdi at opplysninger om at noen er frifunnet etter gjenåpnet straffesak bevares fra reaksjonsregisteret.
3. Forslaget er ikke tilstrekkelig arkivfaglig utredet eller begrunnet.

Arkivverket vurderer reaksjonsregisteret som et register med vesentlig forskningsmessig, rettslig og forvaltningsmessig dokumentasjon, som skal tas vare på og være tilgjengelig for ettertiden, jf. arkivloven § 1. Vi mener det er viktig å dokumentere og bevare opplysninger om at en person har vært ilagt straff, selv om vedkommende etter gjenåpning blir frifunnet.

Etter forslag fra Kripos, fattet Riksarkivaren i 2016 vedtak om bevaring av opplysninger fra reaksjonsregisteret.¹ Under følger enkelte utdrag fra bakgrunnen og begrunnelsen for vedtaket:

Selv om de fleste opplysningene i registrene også finnes i andre registre og systemer, gjør sammenstillingen av informasjon disse registrene unike. Registrene inneholder også unik informasjon mottatt fra utlandet om tiltak iverksatt mot norsk statsborger eller utenlandsk borger som arbeider eller oppholder seg i Norge.

Registrene inneholder informasjon om totalpopulasjoner, dvs. alle som har vært omfattet av en ordning som medfører registrering - alle juridiske og fysiske personer som er ilagt straff, alle strafferettslige reaksjoner og lignende. Informasjonen har stor kontinuitet, som gir mulighet til å følge prosesser og objekter over tid og fremskaffe et mer fullstendig bilde av en utvikling. Det er stor variasjon i type opplysninger og høy grad av informasjonstetthet. Registrene inneholder entydige identifikasjoner som navn, fødselsnummer, DUF-nummer og lignende, som knytter informasjon til tilsvarende forekomster i andre registre både hos politiet og andre offentlige organer, slik at de forskjellige registrene supplerer og utfyller hverandre. Muligheter til å koble informasjon sammen med andre registre og systemer øker i betydelig grad registrenes informasjonsverdi knyttet til bruk av opplysninger til forskningsformål. I tillegg har registrene også en høy informasjonsverdi som en alternativ inngangsport til straffesaksarkivet.

Registrene inneholder informasjon av langvarig juridisk verdi for den enkelte registrerte og for politiet. Det vil være svært viktig å oppbevare informasjonen av hensyn til rettsikkerhet og mulig gjenopptakelse av straffesaker. Informasjonen må som minimum være tilgjengelig så lenge en straffesak kan gjenopptas.

Som det fremgår av de siterte utdragene over, utgjør reaksjonsregisteret en unik sammenstilling av ulike informasjonstyper, det har høy grad av kontinuitet og informasjonstetthet, det inneholder entydige identifikatorer, det forenkler søk og mulighet for gjenfinning, og det kan enkelt kobles til andre registre og systemer. Ingen av disse poengene er fremhevet i departementets høringsnotat. Forslaget belyser derfor ikke reaksjonsregisterets høye informasjonsverdi, og er etter vår mening ikke tilstrekkelig arkivfaglig utredet eller begrunnet.

¹ Se «Vedtak om bevaring av opplysninger fra det sentrale straffe- og politiopplysningsregisteret (SSP) - reaksjonsregisteret, personidentitetsregisteret og politiopplysningsregisteret» i Arkivverkets sak 2014/22936.

Arkivverket

Vi registrerer at departementet mener det må utredes nærmere når opplysninger om straffesaker som har endt med frifinnelse etter gjenåpning bør slettes fra straffesaksregisteret. Vi vil fremheve viktigheten av at dokumentasjon om hendelsesforløpet bevares i straffesaksdokumentene, samt i straffesaksregisteret. Vi vil derfor fraråde sletting av opplysninger i straffesaksdokumenter og straffesaksregisteret. Vi har ikke ytterligere kommentarer til dette før en eventuell ny utredning.

Om formen for sletting av opplysninger PST har registrert i forbindelse med forebyggende virksomhet utenfor forebyggende sak

Våre hovedsynspunkter er:

1. Det er fint at uklarheten i politiregisterforskriften § 22-3 andre ledd blir ryddet opp i, dvs. om sletting skal skje etter politiregisterforskriften § 16 andre ledd nr. 1 eller nr. 2.
2. Forslaget er ikke tilstrekkelig arkivfaglig utredet eller begrunnet.

Arkivverket registrerer at PST har tilintetgjort den aktuelle typen opplysninger allerede, og at departementet skriver at det må skyldes en forglemmelse at det i politiregisterforskriften § 22-3 andre ledd ikke er vist til politiregisterforskriften § 16 nr. 2.

Vi mener det er fint at uklarheten i politiregisterforskriften § 22-3 andre ledd blir ryddet opp i. Samtidig mener vi at forslaget ikke er tilstrekkelig arkivfaglig utredet. Det er ikke begrunnet hvorfor sletting bør skje i form av tilintetgjøring og ikke i form av at opplysningene skal behandles i samsvar med arkivloven. Vi savner en redegjørelse for verdien eller ikke-verdien av opplysninger som er registrert i PSTs forebyggende virksomhet utenfor forebyggende sak, og for hvorfor personvern hensyn skal veie tyngre enn arkivfaglige hensyn.

Om Arkivverket

Arkivverkets samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv dokumentasjonsforvaltning og å sikre, bevare og gjøre tilgjengelig et bredt og allsidig utvalg av samfunnets arkiver. Som øverste arkivmyndighet har Arkivverket ansvar for faglige standarder og retningslinjer, tilsyn og veiledning med offentlig arkivarbeid. Arkivverket skal iverksette overordnet nasjonal politikk på arkivfeltet, og bidra til utvikling og styrking av arkivsektoren. Som bevaringsinstitusjon har Arkivverket ansvar for langtidslagring, tilgjengeliggjøring og formidling av statlige arkiver og prioriterte private arkiv.

Med hilsen Arkivverket **Kjetil Korslien**

Arkivverket

områdedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter